

MUISTIO Selkämeri –ryhmä 9. kokous

Aika: Maanantai 08.02.2010 kello 12.00 – 15.25
Paikka: Satakuntaliitto, Pohjoisranta 11 D Pori

---

1. Avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Kokoukseen osallistui 22 henkilöä.

2. Edellisen kokouksen muistio ja Selkämeri-ryhmän retki

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin. Ryhmä järjesti 2.6.2009 Porin saaristoon retken, jossa tutustuttiin Iso-Enskerin retkeilysaareen sekä alueen venereittien ongelmakohtiin. Retkestä laadittu muistio on toimitettu ryhmälle sekä lisäksi Porin kaupungille venereittien ylläpidosta vastaaville henkilöille. Jukka Latva on vastannut muistiossa esitettyihin **venereittejä koskeviin kehittämisehdotuksiin** seuraavasti:

"Väyliä ongelmana koetaan muistion mukaan lähinnä se että viitat ovat joiltakin osin liian ohuita ja niitä pitäisi lisätä. Jo muutaman vuoden ajan kaikki laittamamme viitat ovat olleet suurenpana "kaliberia". Nykyisin käyttämiämme 160 mm suurempia viittoja emme voi asentaa koska ne vaatisivat pystyssä pysyäksensä enemmän vesisyvyyttä mitä on. Viittojen määrää on myös lisätty toiveiden mukaisesti ja niitä voidaan jatkossakin lisätä. Linjataulujen edessä olevaa kasvustoa on raivattu ja raivataan jatkossakin säännöllisesti kesäaikana.

Muistiossa ehdotettu uusi reitin linjaus pitää harata kesällä 2010. Kuuttosuntia tutkittiin viime kesänä ja lopputulos oli että kunhan ajaa taulujen ja viittojen mukaan niin väylä on "puhdas" mutta pitää paikkansa että se erittäin tarkkaan ajettava. Olemassa olevan tiedon mukaan sitä ei ilman louhintatöitä pysty korjaamaan väljemmäksi. Kaivamalla sitä on aikaisemmin yritetty.

Teemme erittäin hedelmällistä yhteistyötä paikallisten veneseurojen kanssa kokoontumalla yhteisiin palavereihin. Palaverissa veneseurojen edustajat esittävät toiveitaan ja parannusehdotuksia. Ehdotukset huomioidaan ja suurin osa niistä voidaan hoitaa kuntoon (viittojen lisäykset, linjataulujen korjaukset ja uusimiset...). Samoin otetaan huomioon muistiossa esitetyt toiveet huomioon kuten edellä kerroin. Aikataulua esim. viittojen suurentamisen suhteen en pysty kertomaan koska ei ole tarkoituksenmukaista vaihtaa toimivia viittoja. Ohuiden viittojen osuus on jo nyt pieni."

3. Selkämeren kansallispuiston valmistelutyön tilanne

Puistonjohtaja Hanna Ylitalo Metsähallituksesta kertoi Selkämeren kansallispuiston valmistelutyöstä (liite 1). Muun muassa kansallispuiston rajausta on herättänyt paljon keskustelua. Lisätietoa kansallispuistosta ja mm. kartta sen rajauksesta on löydettävissä osoitteesta www.metsa.fi/selkameritieto.

Kansallispuiston lakiehdotuksen valmistuttua ehdotus lähtee alueen kuntiin lausunnoille. **Lain valmistuttua alkaa hoidon ja käytön suunnitteluprosessi, joka on tärkeä työkalu kansallispuiston toteuttamisessa.** Prosessiin osallistuminen on kaikille alueen toimijoille tärkeää, koska suunnitelmalla määritellään kansallispuiston hoidon ja käytön reunaehdot.

Yyterin alueen virkistys- ja luonnonsuojelukäytöstä on keskusteltu viime aikoina näkyvästi muun muassa tiedotusvälineissä. Keskustelu ei kuitenkaan liity kansallispuistoon, vaan alueen maakuntakaavamerkintään. Yyteri ei kuulu Selkämeren kansallispuiston rajaukseen.

4. Selkämeren vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma VELMU

Suunnittelija Tapio Suominen Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta esitteli VELMU-ohjelmaa sekä VELMU-yhteistyö Selkämerellä -hanketta (liite 2).

Keskustelussa nousi esiin VELMUn yhteydessä koottavan tiedon hallinta ja popularisointi. Asiantuntijoiden käyttöön tietoja kootaan mm. ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan eri osioihin. Ohjelman tuottamasta tiedosta ovat kuitenkin kiinnostuneet myös muut kuin asiantuntijatahot kuten esim. kunnat ja kansalaiset – olisi hyvä kehittää VELMUn yhteistyötä näiden paikallisten tahojen suuntaan. Esimerkiksi asiaan liittyvien yleisötulaisuuksien järjestämistä toivotaan.

Selkämeren VELMUn koordinoitua varten perustetaan kevään aikana alueellinen työryhmä, johon kootaan VELMU-työn kannalta keskeisimmät tahot. Muusta Suomesta poiketen Lounais-Suomen alueella toimivat vesistöohjelmat, joiden kautta on olemassa valmis verkosto laajempaa VELMUn sidosryhmäyhteistyötä varten. Selkämeri-ryhmää hyödynnetään jatkossa tässä yhteydessä. Puheenjohtaja toivoi jatkossa Selkämeriryhmälle esitettäväksi mm. suunnitelmaa Selkämeren VELMUn aikataulusta ja toteutuksesta.

5. VELMU-yhteistyö Pohjanlahdella ja kaukokartoituksen mahdollisuudet

Yksikön päällikkö Sari Repka MKK:sta esitteli tutkimushanketta, jolle on juuri saatu rahoitus Ympäristöministeriöltä (liite 3).

6. Muuttuva Selkämeri –hankkeen tilanne

Asiantuntija Mikko Toivola Pyhäjärvi-instituutista esitteli hankkeen tilannetta (liite 4).

7. Selkämeren teemavuosi onnistuneesti päätökseen

Sihteeri esitteli teemavuoden vaikuttavuusarvioinnin tuloksia (liite 5) sekä kertoi jatkotoimista.

Selkämeren hyväksi tehtävä työ jatkuu teemavuoden jälkeen eri sektoreilla useiden tahojen toimesta. Selkämeren kansallispuiston perustamisen ja VELMU-ohjelman ohella käynnistymässä on myös Selkämeren yhdennetyn hoidon ja käytön suunnitteluprosessi. Selkämereen liittyvää tutkimustoimintaa pyritään edistämään myös muilla rintamilla ja Selkämeren tilan parantamista jatketaan niin SATAVESI-ohjelman kuin Turun ja Helsingin kaupunkien käynnistämän Itämerihaasteenkin kautta. Selkämeri tulee jatkossa näkymään esimerkiksi tekeillä olevassa Lento yli Selkämeren –luontodokumentissa. Satakuntaliiton julkaisusarjaan laaditaan parhaillaan julkaisua teemavuoden toteutuksesta ja teemoista. Maakunnallisesti Selkämeri tulee olemaan jatkossakin tärkeä painopiste.

Todettiin, että Selkämeren teemavuoden kokemusten perusteella **teemavuosi on hyvä työkalu ja keino erilaisten aiheiden esiintuomiseen.** Eri tahot voidaan saada tällä tavoin laajalti mukaan ja sitoutumaan yhteisten tavoitteiden eteenpäin viemiseen. Teemavuoden vaikutukset aiheen näkyvyyteen ulottuvat teemavuotta pidemmällekin.

Koska useimmilla satakuntalaisilla ei ole mahdollisuutta päästä tutustumaan Selkämeren kohteisiin omatoimisesti, ehdotettiin vuotuisten yleisöretkeilyjen järjestämistä yhtenä keinona tuoda jatkossa Selkämeriasioita paremmin ihmisten tietoisuuteen.

8. Ajankohtaista SATAVESI-ohjelmassa

Minna Uusiniitty-Kivimäki ja Samu Numminen kertoivat SATAVESI-ohjelman ajankohtaisista asioista (liite 6).

Lähikuukausina SATAVESI-ohjelmassa on henkilöstövajausta Minna Uusiniitty-Kivimäen jäädessä äitiysvapalle. Uusi työntekijä voidaan rekrytoida vasta VELHO-hankkeen rahoituksen varmistuttua. Siihen saakka yhteyshenkilönä toimii Samu Numminen.

Valtion aluehallintoa on uudistettu siten, että vuoden 2010 alusta alkaen Lounais-Suomen ympäristökeskuksen tehtävät siirtyivät ympäristölupia lukuun ottamatta Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) Ympäristö ja luonnonvarat –vastualueen hoidettaviksi. Ympäristölupa-asiat siirtyivät Etelä-Suomen aluehallintovirastoon (AVI). Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa hoidetaan myös Sata-

kuntaa koskevat ympäristöasiat ja Porin toimipaikka palvelee aiempaan tapaan. Satakunnan ELY-keskukseen siirtyivät aiemmin Satakunnan TE-keskuksessa hoidetut tehtävät.

9. Toimintaraportti 2009 ja toimintasuunnitelma 2010

Toimintaraportti 2009

Ryhmän jakelulistalla on 51 henkilöä. Ryhmä kokoontui vuonna 2009 kerran. Toinen kokous siirtyi alkuvuoteen 2010.

Paikka ja isäntä	Teemat
Luvia, SATAVESI	<ul style="list-style-type: none"> - Septiasemaverkoston kehittämisen Selkämerellä - Miljöbro-hankkeen valmistelu - Perinnelaivayhdistys Ihanan toiminta - Luonnontieteellisen ympäristötutkimuksen koordinointi Satakunnassa - Muuttuva Selkämeri -hanke

Kokouksen lisäksi ryhmä järjesti kesäkuussa retken, joka suuntautui Porin saaristoon. Retkellä tutustuttiin alueen veneväyliin ja niiden ongelmakohtiin sekä retkeilysaari Iso-Enskeriin.

Toimintasuunnitelma 2010

Selkämeri-ryhmä seuraa ja edistää Satakunnan rannikon merialueeseen liittyvää ajankohtaista hanke- ja muuta kehittämistoimintaa. Maakunnallisen yhteistyön lisäksi ryhmän toiminnassa painotetaan ylimaakunnallisen ja kansainvälisen yhteistyön ja toiminnan sekä alueen tutkimustoiminnan edistämistä. Selkämeri-ryhmä on aktiivisesti mukana Selkämeren vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden inventointiin liittyvässä yhteistyössä sekä pitää yhteyttä Selkämeren matkailun suunnitteluryhmään. Selkämeren kansallispuiston hoidon ja käytön suunnitteluprosessia seurataan ja yleisen Selkämeritietoisuuden edistämiseksi pyritään mm. yleisöristeilyjen toteuttamiseen.

10. Kehittämishojelman tilanne

Katsaus rahoitusvälineiden tilanteeseen

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen EAKR-rahoituksen osalta vuoden 2010 myöntövaltuuksia ei vielä ole irrotettu, mutta hakemuksia voi jättää jatkuvasti. Kevään aikana tulevat hakUILMOITUKSET verkkosivuille ja lehtiin. Lisätietoja antaa Teija Nokka Strategia ja EU-rahoitusyksiköstä. Myöskään Satakunnan ELY-keskuksen MAKE-rahoituksen osalta ei vielä voida tehdä rahoituspäätöksiä, mutta myös tässä ohjelmassa on jatkuva haku. Leader-toimintaryhmät ovat saaneet hakemuksia melko hyvin, ja uudet hakemukset ovat edelleen tervetulleita. **Ajankohtaista tietoa rahoitusvälineiden tilanteesta löytyy kunkin rahoittajan omilta verkkosivuilta.**

Hankkeiden tilanne, uudet valmisteltavat hankkeet ja kehittämissuojelman päivitykset

Sihteerin päivitysten, saatujen kommenttien sekä kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta päivitetty kehittämissuojelman toimenpidetaulukko on muistion liitteenä 7.

Vuonna 2009 ryhmän toiminta hankkeiden valmistelussa ja edistämässä on painottunut Selkämeren VELMUn käynnistämiseen, Botnia Atlantica –hankkeen valmisteluun sekä venereittien parantamiseen. VELMU on päässyt vauhtiin esiteltujen hankkeiden käynnistymisen myötä (asiakohtat 4-5). Botnia Atlantica –hankkeen (ks. edellisen kokouksen muistio) valmistelua ei ole jatkettu kevään 2009 jälkeen, koska hankkeelle ei ole löytynyt toteuttajatahoa. Työtä jatketaan edellytysten parantuessa. Rannikon venereittien ja väylien parantamista (asiakohta 2) on pidetty esillä useissa eri yhteyksissä ja tätä työtä tullaan edelleen jatkamaan.

Käydyn keskustelun perusteella seuraavaksi **päätettiin selvittää hankkeistamismahdollisuuksia seuraavien kehittämistarpeiden osalta:**

- rannikon (välialueiden) kosteikkojen yleissuunnittelu
- kuntien hulevesistrategiat
- pienruoppausohjeistus => Varsinais-Suomen ELY-keskus selvittää
- virtausmallien tarkentaminen ja Selkämeren alueelle kulkeutuvan kuormituksen mallintaminen => Varsinais-Suomen ELY-keskus selvittää, Posiva kiinnostunut yhteistyöstä
- septiasiat
- Mäntyluodon/Tahkoluodon/Reposaaren satama-altaiden tbt-selvitykset => Varsinais-Suomen ELY-keskus selvittää

11. Uuden puheenjohtajiston valinta ryhmälle

Seija Vatka kertoi jättävänsä puheenjohtajan tehtävät ja kiitti ryhmää yhteistyöstä. Minna Uusiniitty-Kivimäki kiitti ryhmän ja SATAVESI-ohjelman puolesta puheenjohtajaa. Myös Anne Erkkilä on ilmoittanut jättävänsä varapuheenjohtajan tehtävän siirtyttyään uusiin työtehtäviin. **Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Juha Hyvärinen ja varapuheenjohtajaksi Sari Repka.**

12. Mahdolliset muut asiat

Muita asioita ei ollut.

13. Seuraava kokous

Henkilöresurssivajauksesta johtuen ryhmän seuraava kokous järjestetään lokakuun alkupuolella, ellei esim. VELMUun liittyen tätä aiemmin järjestetä seminaaria tai muuta tapahtumaa. Tarkemmasta kokousajankohdasta ja mahdollisista muista tapahtumista informoidaan erikseen myöhemmin.

14. Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.25.

Muistion laati 3.3.2010
Minna Uusiniitty-Kivimäki

Liitteet:

1. Selkämeren kansallispuiston valmistelutyö
2. VELMU-yhteistyö Selkämerellä
3. Polmu-hanke
4. Muuttuva Selkämeri –hankkeen tilanne
5. Selkämeren teemavuoden vaikuttavuus
6. SATAVESI ajankohtaista
7. Kehittämishojelman toimenpidetaulukko 8.2.2010